

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

Освітня програма: «Дошкільна

освіта» Спеціальність: 012

Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від «29» серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основа наукових досліджень
Освітня програма	Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	1 курс, I семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/

2. Опис дисципліни

Дисципліна «Основи наукових досліджень» включає в себе інформацію щодо основних концепцій філософської методології науки, особливостей організації, проведення та презентації наукового дослідження. В процесі вивчення дисципліни студенти мають вивчити основні теоретичні поняття та підходи до проведення наукових досліджень, для чого в рамках дисципліни передбачається вивчення основних концепцій філософської методології науки, з'ясування сутності науки як такої та ролі особистості науковця в процесі формування наукової школи. Ознайомити з системою загальнолюдських цінностей. Сформулювати світогляд як складову побудови наукового знання.

Окрім того, студенти мають вивчити основні поняття і категорії наукової методології, опанувати методи наукових досліджень та ознайомитись з особливостями організації і структури наукового дослідження.

Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації навчально-виховного процесу вищої освіти.

Метою курсу є опанування знаннями та вміннями щодо застосування закономірностей наукового пізнання, логічних законів та форм, рівнів методології, принципів і методів наукового пошуку, а також оформлення та представлення на захист результатів проведеного наукового дослідження.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: оволодіння знаннями щодо видів сутності та видів наукових досліджень та науково-дослідних робіт та вимог ВАК України до наукових публікацій, законів і категорій логіки науки та логічними формами наукового мислення, методологічних рівнів, принципів і методів наукового пошуку, та напрацювання навичок у їх використанні, застосуванні методологічних принципів і методів наукового дослідження, організації та здійсненні наукового дослідження та оформлення та оприлюднення результатів наукових досліджень (в.т.ч. курсової роботи).

Компетентності

Загальні компетентності

КЗ-5. Здатність забезпечувати якість виконуваних робіт: планувати, складати прогнози та передбачати наслідки власної професійної та інноваційної діяльності.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові компетентності)

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання

ПРН-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку

ПРН-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПРН-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і

виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

3. Структура курсу

Обсяг навчальної дисципліни – 90год

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / Вибірковий
I	Дошкільна освіта	Перший	Нормативний

Тематика курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Наука - продуктивна сила розвитку суспільства	Предмет і сутність науки, як сфери людської діяльності. Понятійний апарат, зміст та класифікація наук. Організація наукової діяльності в Україні	Тести, питання
2	Наука і суб'єкти дослідної діяльності.	Визначення понять «наука» і «наукознавство». Наука як форма пізнання світу. Сутність науки. Предмет, завдання і функції науки. Особливості об'єкта, суб'єкта, цілеспрямування засобів і результатів. Наукознавство та його розвиток. Структура і класифікація наук. Наукове дослідження як процес і результат. Факти дійсності і наукові факти.	Тести, питання, робота з джерелами
3	Формальна і неформальна логіка.	Аристотеля. Криза двозначної логіки в ХХ ст. й розвиток кібернетичних знань. Використання ідеалізації та формалізації у науковому пошуку. Поняття про логіку науки. Наукова мова як система термінів, понять, символів, позначень і логічних форм. Основні логічні форми теоретичного пізнання: поняття, судження, умовивід, класифікація. Закони двозначної логіки: тотожності, виключеності, непротиріччя, достатнього обґрунтування.	Тести, питання

		Поняття про логічну форму. Формальні і неформальна логіка.	
4	Форми організації навчального процесу у ЗВО.	Охарактеризувати форми організації навчання. Критерії видів заняття. Типи лекцій. Етапи підготовки лекцій. Форми організації роботи.	Тести, питання, робота в групах
5	Методологія та методи наукового дослідження	Формою розвитку науки є наукове дослідження. Взаємозв'язок практики з науковим пізнанням і дослідженням. Основні функції методології. Методи, що використовуються при проведенні досліджень.	Питання, аналіз джерел
6	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі. Техніка роботи зі спеціальною літературою	Тести, питання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Семінарське заняття (питання, тести)	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання (робота з комп'ютером)	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя		5	3		3	2	2	3	2	5		5						
Самостійна р-та														10				
Індивідуальні завдання										5						5		
Залік /Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь		5	3		3	2	2	3	2	5	5	5		10		5	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. –260 с. Дейниченко Г.В., Постнов Г.М. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Харків: Вид-во ХДУХТ, 2014. – 115 с. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. – К.: Центр навч. літ., 2004. – 212 с. Клименюк О.В. Технологія наукового дослідження: підручник. – Київ-Ніжин: ТОВ Вид-во "Аспект-Поліграф", 2006. – 308 с. Колесников О.В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. 2-ге вид. випр. та доп. – Київ: ЦУЛ, 2011. – 144 с. 	

7. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
8. Мельниченко О.А. Методологія організації наукових досліджень: конспект лекцій. – Харків: ФО-П Леонов Д.С., 2016. – 27 с.
9. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / [В.М. Михайлова та ін.]. – Харків: Вид-во ХДУХТ, 2014. – 220 с.
10. Мокін Б.І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Вінниця: Вид-во ВНТУ, 2014. – 180 с.
11. Основи наукових досліджень: організація наукових досліджень: конспект лекцій / [уклад. Н.І. Бурау]. – Київ: Вид-во НТУУ "КПІ", 2007. – 33 с.
24. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Словенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навч. посіб. – К.: Лібра, 2004. – 329 с.
25. Рассоха І.М. Методологія та організація наукових досліджень: конспект лекцій. Харків: Вид-во ХНАМГ, 2011. – 76 с.
26. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень. – Київ: Знання, 2007. – 317 с.
31. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. – Київ: ВД Слово, 2003. – 240 с. 34. Чмиленко Ф.О., Жук Л.П. Методологія та організація наукових досліджень: посібник. – Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.
35. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Рівне: Вид-во НУВГП, 2016. – 151 с.
36. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. – Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти, Вул. Бандери, 1, каб 301 (068)737-20-44 https://kttmdiso.pnu.edu.ua ktmdo@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Захарасевич Наталія Володимирівна Лисенко Олександра Миколаївна Запрошені викладачі із університетів України

Контактна інформація викладача

nataliia.zakharasevych@pnu.edu.ua

oleksandra.lysenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічну доброчесність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету, регламентує низка нормативних документів, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none">- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція).- Положення про запобігання академічному плагіату (нова редакція).- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.- Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з переліченими положеннями та документами можна за адресою: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентують:</p> <ul style="list-style-type: none">- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).- Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора №672 від 24.11.2022 р.) <p>Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та</p>

	<p>проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/положення/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Навчання передбачає високий рівень пізнавальної активності, ініціативності, дотримання норм та правил професійної етики майбутніх фахівців «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів закладів вищої освіти»</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/положення/</p>
Додаткові бали	<p>Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.</p>
Неформальна освіта	<p>Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra.</p> <p>Можливість зарахування неформальної освіти регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)»</p> <p>Ознайомитися з положеннями можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>

Викладач _____ Наталія Захарасевич